

ปฐมวิพากษ์นวนิยายของโบตันเรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย”

THE PRIMARY CRITICISM OF BOTAN'S NOVEL, LETTERS FROM THAILAND

牡丹《南风吹梦》初论

โดย
นางสาวกุลนรี นุกิจรังสรรค์
(邢馥虹)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย บัณฑิตวิทยาลัย

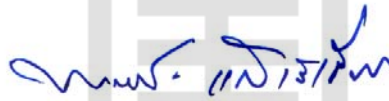
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2553

วิทยานิพนธ์ ปฐมวิพากษ์นวนิยายของโบตันเรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย”
The Primary Criticism of Botan’s Novel “Letters from Thailand”.
牡丹《南风吹梦》初论

ชื่อนักศึกษา นางสาวกุลนรี นุกิจรังสรรค์ (邢馥虹)
รหัสประจำตัว 514055
สาขาวิชา วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย
ปีการศึกษา 2552

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์หยาง ชุนต้อ)

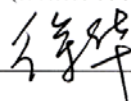
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์เหมา ฮั่น)

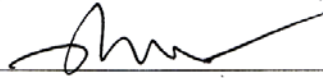
กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สวี จ่ง)

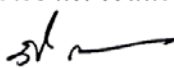
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สวี ฮว่า)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. จรัสศรี จิรภาส)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ลิ้มถาวรนนต์) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่องนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ สังคมในยุคสมัยนั้น และยังชี้ให้เห็นถึงปัญหาของคน และสังคมไว้หลายเรื่องด้วย เช่น ความตระหนกทางวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเลในไทย บทบาทและคติทางเพศของชาวจีน ข้อดีและข้อเสียของคนไทยในสายตาชาวจีน เป็นต้น อีกทั้งยังชี้แนะนักเขียนในแวดวงวรรณกรรมไทยให้ กล้าที่จะบุกเบิก กล้าที่จะคิดและเขียนอะไรนอกกรอบ กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง จนทำให้เกิดวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเล ขึ้นเป็นจำนวนมากในภายหลัง นวนิยายเรื่องนี้จึงจัดว่าเป็นนวนิยายที่มีคุณค่ามาก ในด้าน วรรณกรรมนวนิยายเรื่องนี้เป็นต้นแบบของวรรณกรรมเกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเลในไทย สำหรับ ผู้อ่าน นวนิยายเรื่องนี้นอกจากจะให้ความบันเทิงกับผู้อ่านแล้ว ยังให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตและ ให้สาระความรู้ด้วย ด้านสังคมนวนิยายเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย และจีน ทำให้เห็นถึงปัญหาของสังคมในอีกมุมมองหนึ่ง ที่สะท้อนผ่านตัวหนังสือในนวนิยาย

คำสำคัญ: วรรณกรรมไทย-จีน ; นวนิยายรูปแบบจดหมาย ; โบตัน ; ชาวจีนโพ้นทะเล

Thesis Title   The Primary Criticism of Botan's Novel, Letters from Thailand
By   Miss Kulnaree Nukitrangsan
Identification No.   514055
Advisor   Professor Mao Han
Degree   Master of Arts (M.A.)
Major   Modern and Contemporary Chinese Literature
Academic Year   2009

ABSTRACT

“Letters from Thailand” is the first novel that shows the facts of daily life, livelihood, and feeling of overseas Chinese whom immigrated into Thailand. It's also the first novel which written about overseas Chinese in Thailand. The plot was straightforwardly compared and criticized Thai people and Thai social. So it's very renowned in earliest stage of published and still popular until today.

In Thailand, there are some thesis concerns with this novel, but nobody was studied this novel in-depth. So this thesis aims to analyze and criticize the novel “Letters from Thailand”. It's studied in all around points, e.g. novel's outline, author's attitude, writing form, behavior of main characters, social reflect, and the power of this novel in Thai social and Thai-Chinese literature. Moreover this thesis also study and survey about the reader's opinions that nobody do it before.

From the study, it was found that this novel is the new trend in Thai literature social. The outline, plot, and form of this novel are identity and never appear in other novel before, and then it makes this novel more interested. Besides, the study revealed that the novel was shown the history and the changed of the social in each period, and also suggests many problems that happened in the social, like the culture shock, roles and prejudice of overseas Chinese in Thailand, weak and strong points of Thai people in overseas Chinese view. Furthermore, the novel was pointed out that Thai author should dare to innovate the new thing. Then there are a lot of novels which concern with overseas Chinese in Thailand afterward. Thus, we can call that “Letters from Thailand” is a valuable thing. It's a model of overseas Chinese novel in Thai literature side. This novel's not only entertaining the reader, but also gives the moral though and

the knowledge in history, social, and culture. In social side, we can saw the relation between Thai and China. We can saw the social problems through the letters from this novel.

Keywords: Thai-Chinese literature ; Epistolary novel ; Botan ; Overseas Chinese

论文题目	牡丹《南风吹梦》初论
研究生姓名	邢馥虹
学号 No.	514055
指导老师	毛翰教授
学位级别	硕士学位
学科、专业	中国现当代文学
届别/年度	2009

摘要

《南风吹梦》是揭露中国人逃离苦难移民到泰国来安居立业的生活真相与感想的第一部泰语小说，也可称为描写华侨在泰生活的第一部文学作品。里面的内容以泰国社会与人进行彻底地比较并全面批评，这个特点是此部小说出版后，当初致使社会上的轰动，也正使读者热爱攻读至今的一个原因。

虽然过去不少文学者曾经研究过这部小说，但那仅仅是间接提到《南风吹梦》而已，没有人曾把它专门研究过。因此这篇论文将以分析牡丹的《南风吹梦》为主要目标，而且不把它与其他作品进行比较。此论文将全面研究这部小说，例如：作者的观点、写作手法、人物性格、社会导向以及给予社会与文学论坛的影响。为的是能更近一层了解《南风吹梦》除了给读者娱乐以外，还影响于社会和文学论坛的哪些方面，另外此论文向读者的观点与意见进行调查。因为以前曾有人提过意见，但从来没有人做过观点及意见的调查。

经过考察后发现，一、对于泰国社会，《南风吹梦》具有既崭新又有特色的内容与作风，从来没出现过类似的小说，因此它的新鲜吸引了不少读者。二、具有独立性的人物惧色。作者能充分地表达人物的感受，甚至使读者读时能跟着那个角色感到气怒哀乐。除此之外，这部小说反映了当时社会与历史，并指出个人及社会的许多问题，比如：在泰华侨的文化惊恐、中国人有关性的理念与角色、华人眼里的泰国人的利与弊等。另外，此部小说还鼓励文学坛里的泰国作家勇于开创、勇于想或写出框外的东西、勇于提出不同的意见，《南风吹

梦》的影响使后来许多有关泰国华侨的小说不停地诞生。因此《南风吹梦》以泰国华侨小说的典型之称为此作品高价值的评价。对读者来说，它除了娱乐以外，还给予生活上的真理以及历史、社会、文化等方面的指示。尤其是社会方面，《南风吹梦》通过文字表现出中泰关系的友谊，同时也让我们看到了社会上存在的问题。

关键词：泰华文学；书信体小说；牡丹；海外华侨

绪论

牡丹其人其作简述

“牡丹”是一个为泰国大众熟知已久的笔名，她出版了多部广泛获得读者好评的作品，其中十几部小说还被改编为电视剧，在泰国非常流行。

“牡丹”，真名苏帕·西理形哈，1945年8月13日出生在泰国曼谷，1966年毕业于泰国朱拉隆功大学文学院，在一所学校从事短期教育工作以后转到泰瓦塔纳帕尼出版社的儿童杂志《财亚披杂志》上班。工作了三年左右，又到一家外资广告公司担任翻译。到1962年，加入妇女周刊杂志，在儿童部门工作。后来在泰瓦塔纳帕尼出版社任全职课本调查员，后辞职建立了儿童团出版社。主要出版儿童书，此后又建立了素文理亚出版社。

在朱拉隆功大学文学院求学期间，苏帕·西理形哈开始了她的创作生涯。她曾以别的笔名写过一篇名为《阿黑》的短文。为人熟知的笔名“牡丹”初见于1965年，在小说《诚实》中她的笔名“牡丹”出现于妇女杂志，从此以之创作至今。

苏帕·西理形哈的著名佳作是小说《南风吹梦》，发表在妇女杂志上，1968 - 1969年期间，这部小说非常流行，不仅使牡丹这个笔名广为人知，而且1969年从东南亚公约组织（简称SEATO）获得了优秀文学奖。《南风吹梦》是一部典型的小说，被称为泰国小说界的新鲜现象，揭示了中泰文化与代沟问题。随后，她还在小说、短文、儿童书方面创造了许多富有价值的文化作品。

牡丹的小说中主要内容是反映当时的社会状况与现实的问题，在良好品德的基础上为读者提供了知识和娱乐。而且善于利用高度的艺术表现力增进读者对社会问题产生的意识。牡丹所受欢迎的小说众多，其中之一就是《南风吹梦》。

在短文方面，苏帕·西理形哈编写的许多作品出现在各个杂志中。儿童书类的作品是苏帕·西理形哈最喜爱并特别重视的。她的这类创作均有自编本、译本和改编本。出版的儿童作品例如：多味故事、全世界的动物故事、美丽的小鸡、不能飞的鸟、天堂园、国际儿童短文集、帕阿排玛泥讲、三国演义讲、可爱的宠物、恐龙画册等等。

苏帕·西理形哈的创作不止在泰国闻名，还远及国外。一些作品被译为外文。尤其是《南风吹梦》，共有十种外国文字的译本。她还有许多作品被改编成电视剧和电影。

泰国文化委员会认为苏帕·西理形哈是一位愿为男女老少读者创造宝贵文学作品的作家。她发挥自己充满力量的艺术感染力，立志于创造善良的社会风气，为文学界作出了重大贡献。因此，1999年泰国文化委员会公开称赞她为泰国艺术家，泰国文学艺术家。

《南风吹梦》简介

《南风吹梦》是泰国第一部针对中国内地人因逃避国内战争而出国移民的小说，真切地反映了当时的社会生活与华人的思想心态。作者的叙事方法是让小说中的主人公曾璇有给在中国的母亲的写信，告诉母亲他的生活情况，一共写了一百封。他在船上开始写第一封信，随后满满的二十年，一直写信给母亲，尽管母亲一次也没回过信。

曾璇有是一个贫穷但有学问的农夫儿子。他受到母亲的教育，自己也研究了一些学问。曾璇有长大的时候偷偷地离开了母亲和弟妹乘船去泰国。在旅途中，他遇到一个叫罗永泉的中国人。罗永泉特别疼爱曾璇有因为曾璇有面貌很像他已经去世了的儿子。罗永泉就收曾璇有做义子，曾璇有则称罗永泉为义父。到泰国后，义父帮助曾璇有去跟一个叫罗源通的亲戚工作。罗源通在三平街开了一家杂货店，曾璇有利用自己所有的学问在杂货店做会计，并负责收发

货。罗源通对他很满意又信任。接着，曾璇有还负责做罗源通两个女儿美瑛和红梅的老师。在义父的帮助下，后来曾璇有又娶了美瑛。正好义父辞了职而租了在罗源通杂货店旁边的商店，曾璇有，美瑛就跟义父住在一起。虽然曾璇有有了自己的生意，但他还是跟罗源通工作。凭他的努力，不久曾璇有就富裕起来，拥有自己的商店和甜品厂。虽然经济条件挺不错了，生活也愉快，但是曾璇有仍旧坚持原来的想法：工作挣钱和保持中国的风俗习惯。曾璇有和美瑛一共有四个孩子。大儿子叫荣钦，其余三个女儿依次叫瑞锦、茉莉和明珠。中国一些传统的想法中，养女儿是浪费，女儿长大后出嫁就属于别人了。所以曾璇有一直想再生个儿子。但接下三个孩子都是女的，让他非常伤心。尤其是最小的女儿叫明珠，曾璇有甚至有些讨厌她，不愿意抱她或看她的脸，他认为这个女儿带来霉运，让母亲摔倒而且早产，导致母亲不能再怀孕。除此之外，曾璇有很严格地实行中国风俗习惯并对之感到非常自豪。加上，他看到泰国老百姓的生活习惯，产生了看不起泰国和泰国人的想法，所以他尽量以中国方式教育子女，对在泰国环境出生而长大的孩子们尽量树立中国文化观念。这导致了曾璇有和子女之间的矛盾，尤其是在曾璇有最宠爱和要求最高的，唯一的儿子荣钦心里产生了巨大矛盾，因为适应不了反而产生不良的行为，让曾璇有非常失望。

二十年后，曾璇有积累了丰富的经验，让他更深地理解了人生和社会各种现实。例如：儿子和女儿相比，儿子反抗父亲粗暴的教育方式做出各种坏事，最后逃走跟妓女一起生活。反之，他最讨厌的最小女儿却非常努力，用功读书，能帮助父亲做会计。即使明珠嫁给了曾璇有非常讨厌的“泰国男人”，可这个“新女婿”有志气。他从事教师工作，硕士学位毕业，而且是个独立自主的人，从来不接收岳父的经济援助。曾璇有退休后，把大部分遗产分给子女，没有哪个孩子照顾他，女儿明珠和泰国女婿请他加入了泰国小社会团体。这时，曾璇有能更深地理解泰国人的生活习惯。他的思想、行为不知不觉就慢慢的变得像泰国人。例如，允许明珠比别的子女受到更高的教育、允许明珠嫁给一个从事教师叫温攸的泰国男人。按照泰国仪式举办妻子的葬礼、他对红梅的态度逐渐改变了，甚至觉得自己能跟红梅再结婚。

厌恶泰国和泰国人的曾璇有终于渐渐排除了偏见。最终承认中国人很努力、西方人遵守纪律、泰国人有温和仁慈的心灵。而且他觉得仁慈比金钱更有价值。

如果读者只看上述的内容简介，可能觉得该小说跟其他小说雷同。但要是仔细地读整篇小说后会发现《南风吹梦》与当时小说相比有显著的不同特点和新奇风味。内容不仅为读者提供了娱乐，而且包含着各种知识。特别值得一提的是曾璇有对泰国人的思想和态度，是因为以中国人的角度直接地批评泰国社会。作者虽然是泰国人，但能细致地描写旅泰华人的感情，让泰国读者清楚地了解中国人对泰国和泰国人的态度。从1966年该小说分段地发表在《妇女杂志》期间，就因为主人公对泰国人的偏见，该小说引起了人们的争论，一些泰国人表示非常不满。

